

I VÄNTAN PÅ GODOT

AV SAMUEL BECKETT

PREMIÄR 1 OKTOBER

PÅ INTIMAN

MALMÖ STADSTEATER

MALMOSTADSTEATER.SE

I VÄNTAN PÅ GODOT AV SAMUEL BECKETT

PREMIÄR PÅ INTIMAN 1 OKTOBER 2016

Översättning Lill-Inger och Göran O Eriksson

Förlag Nordiska ApS

Regi Carl Kjellgren

Scenografi och kostym Ilkka Isaksson

Ljus Sven-Erik Andersson

Mask Agneta von Gegerfelt

Rollista

ESTRAGON Göran Dyrssen
VLADIMIR Tom Ahlsell
LUCKY Sven Boräng
POZZO Fredrik Gunnarson
EN POJKE Lars-Göran Ragnarsson

GÖRAN DYRSSEN

TOM AHLSELL

SVEN BORÄNG

FREDRIK GUNNARSON

LARS-GÖRAN RAGNARSSON

VAD VÄNTAR VI PÅ?

Något av det underbara med ett konstverk som Becketts pjäs *I väntan på Godot* är att det aldrig är färdigt. Det kan hela tiden öppna sig på nytt mot sin samtid och i det mötet avlockas nya tolkningar och innebörder. Ibland har Becketts pjäs beskrivits som ett exempel på "absurd" teater. Det är vilseledande.

Ser man genom den yta som föranlett att pjäsen uppfattats som absurd finner man att vad som i ett slags renskalad form gestaltas på scen – teater är ju inte text, men mer än text – är människors utsatthet, ensamhet och, mest uppenbart, längtan och väntan.

En gång definierade platsen man befann sig i, byn man bodde i, landskapet och landet man levde i vilka vi var som människor. Rummet i vid mening bestämde våra livsvillkor och formade vår identitet. Idag har rummets betydelse bleknat. I dag definieras vi mycket mer än någonsin av en annan, mer svårfångad dimension: Tiden. Mer än platsen är det nu tiden, tiden vi lever i, som bara går och går, fortare och fortare, som lämnar gamla sanningar och sedvänjor bakom sig, som vi aldrig hinner ikapp – det är denna ständigt både framrusande och undflyende tid som är vår tids Herre. Eller snarare Härskare.

Det är allt annat än absurt. Det är dagens verklighet.

Gestalterna på scenen förkroppsligar ett förhållningsätt till detta: det tomma *tidsfördrivet*. Som när Pozzo, slavdrivaren med sin piska och koncentrationslägersvokabulär kommenderar: – *Fortare, Fortare! Schneller! Schneller!* Och Vladimir efter en kort paus säger till Estragon: – *Det fick i alla fall tiden till att gå.* Estragon: – *Den skulle ha gått i alla fall!* Varpå Vladimir replikerar: – *Ja. Men inte lika fort.*

För Vladimir och Estragon står tiden still. Något måste de hitta på för att slå ihjäl den, som det heter på danska, fördriva den som vi säger på svenska. Men vad? Estragon: – *Vad skall vi göra nu?* – *Jag vet inte, svarar Vladimir.*

Nej, vi vet inte. Allra minst vad som komma skall. Ändå måste vi ständigt vara förberedda. Som Bob Dylan sjunger: *You always have to be prepared, but you never know for what.*

Genombrotten inom informations- och kommunikationsteknologierna, bioteknikerna, nanoteknologin och kognitionsvetenskaperna kommer idag slag i slag. I kombination med den allt mer genomgripande globaliseringen ändrar detta radikalt våra livsvillkor och våra vardagsliv. Inte bara en gång, än mindre en gång för alla, utan oavbrutet – hela tiden. Vår tid är de ständiga skiftenas epok. Vi lever i ett turbosamhälle.

Turbo – för att det går fort, fortare och fortare. Och för att det skapar ständigt ny ordning. Ett slags kronisk turbulens. Vår gamle "vän av ordning" får det svårt: det blir aldrig någon "ordning" igen!

Ordning upplever man vid ett stabilt igenkännande. Men eftersom allt förändras hela tiden lever vi i en värld som alltid är ny, dvs som vi i grunden inte kan känna igen. Landskapet vi har att orientera oss i är i snabb och ständig förvandling, medan kartorna, det vi har i huvudet, de bilder och föreställningar om hur det ser ut och är, tar lång tid att rita om. Vi och vårt sätt att förstå världen ändrar sig bara långsamt, hos några inte alls. Gapet mellan verklighet och verklighetsförståelse ökar.

Levandets villkor förändras idag i accelererande takt. Därmed också samlivets, kärlekens, ensamhetens, sorgens, längtans och väntans villkor. Vår tid kräver av oss att kunna hantera ständigt nya utmaningar.

Det är just det Vladimir och Estragon varken inser eller kan. Dom sitter fast i en föreställning om stillastående. – *Tiden har stannat*, som Vladimir säger när Pozzo oroligt att han skall komma för sent sätter klockan till örat.

Beckett markerar tydligt hur dramats huvudgestalter, Vladimir och Estragon, fångas i sin väntan, aldrig kommer ur fläcken. Första akten slutar:

Estragon: – *Ska vi gå då?*

Vladimir: – *Nu går vi.*

(De rör sig inte.)

Ridå.

På ett plan handlar Becketts pjäs om tidens gång – om den, tiden alltså, nu går. Eller

kommer. Hur som: – *Man trampar inte två gånger i samma skit*, som Estragon utbrister i ett kort ögonblick av klarsyn. Ett eko till den modernaste av antikens filosofer, Herakleitos, och hans berömda *panta rei*, allting flyter. Alltså att allt ständigt förändras.

Inför det står Didi och Gogo, som de två scengestalterna emellanåt kallar varandra, handfallna. Fjättrade vid en passiv väntan på att ett messianskt hopp skall infrias fördrivet de tiden med att drömma.

– *Jag drömde att jag var lycklig*, säger Estragon.

– *Det fick tiden till att gå*, svarar Vladimir.

Förändringar skapar fruktan. Och längtan. Nostalgi eller utopi. Alltså drömmar. Eller än mer fäfängt: fantasier om att kunna stoppa tiden och hoppa av. Om att kunna leva i ett evigt lugn bortom tidens gång, i ett evigt *status quo*. Men det enda eviga *status quo* som finns har vi redan ett annat namn på: döden.

Tiden är kanske evig, men dess försande framfart är obeveklig. Den kan förloras, men inte fördrivas. Den både försvinner och finns i överflöd, både hotar och bär på löften, både kommer och går. Endast en sak kan tiden inte göra: stå still.

Rasande skriker Pozzo, tyrannen med sin evinnerliga krav på ordning och underkastelse: – *Har ni inte slutat förgifta mig än med ert prat om tid?* Varefter han i en mening sammanfattar vad det hela handlar om: – *Kvinnan föder grensle över en grav, dagen glänsar till ett ögonblick, och sen är det natt igen.*

Så vad väntar vi på?

Lars Dencik, professor i socialpsykologi

MALMÖ STADSTEATER

Viskompositör Brita Björs
Slagsmålsinstruktör Esa Alanne
Inspicient Bo Larsen/Kattis Blanking
Produktionsassistent/sufflör Ellen Nilsson/Sören Knutsson

Teknikmästare
Bo Larsen, ansvarig
Johanna Lindborg, ljus
Olivia Hagander, scen
Linda Andersson, rekvisita
Jonathan Flygare, ljud

Teknisk koordinator Pontus Karlsson
Kostymkoordinator Marie Jonsson/Paola Billberg Johansson
Kostymateljé Marie Jonsson
Färgning och patinerig Alicja Ekerholm
Påklädare Alicja Ekerholm

Producent Ingrid Fransson

Marknadschef Jenny Bång
Art director Johan Sjövall
Programredaktör/informatör Carin Hebelius
Kommunikatör Erik Roman
Serviceansvarig Inger Börjesson
Försäljningsansvarig David Ringqvist
Innesäljare Sofie Åström
Fotograf Emmalisa Pauly
Tryck KSPrint Digitaltryck, Malmö

Koordinator Smedjan Anders Källström
Koordinator Dekormåleri Maria Wangen Schlyter
Koordinator Snickeri Christer Mattson
Tapetserare Mikael Palmqvist
Specialeffektsmakare Magnus Nilsson
Konstruktör Anders Turesson
Scenografiteknic samordnare Hansson Sjöberg
Dekorateljéchef Erik Pilesjö

Dramaturg Anna Kölén
Teknisk chef Dan Sörensen
Chefsproducent Lisa Ericstam
Chef maskavdelningen Agneta von Gegerfelt
Chef kostymavdelningen Paola Billberg Johansson
Föreståndare kostymervice Gyöngyi Balázs
Ljusansvarig Sven-Erik Andersson
Transportansvarig Hans Wendel
Städledare Linda Lövgren
Ekonomichef Leif Jönsson

Chefsassistent Anna Andrén
VD/Teaterchef och ansvarig utgivare Kitte Wagner

FOTOGRAFERING OCH LJUDUPPTAGNING ÄR
AV UPPHOVSRÄTTSLIGA SKÄL EJ TILLÅTEN

VAR VÄNLIG STÄNG AV MOBILTELEFONEN